

FACULTAS CONSERVATORES IUDICES ASSUMENDI in quibuscumque causis.

Anno. M. D. LXXIII.

REGORIVS Episcopus Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. AEquum reputamus, & rationi cōsonum, vt ea, quæ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet eius superueniente obitu literæ Apostolicæ desuper confectæ non fuerint iuum fortitatur effectum. Dudum siquidem felicitis record. Pio PP. V prædecessori nostro pro parte dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Religiosorum Societatis Iesu exposito, quod cum dicta Societas benedicente Domino longe, lateque esset propagata, ac ad Dei laudem, & honorem militantisque Ecclesiæ profectum in dies aueretur, & propter diuersa bona temporalia, quæ Collegia scholarium sub eorum cura instituta possidebant conseruanda, & recuperanda lites, aliaque forensia frequenter subire necessario cogeretur, exindeque fieret, vt eius personæ, quæ animarum salutem implicite litem anfractus, qui ab eorum institutis valde dissonabant, euitare cupiebant, ab earum ministerio, non sine animi sui dolore, cum animarum huiusmodi dispensio distraherentur, & eidem prædecessori, pro parte eorundem Præpositi generalis, & religiosorum assentium, eorum bona à quorumcunque locorum ordinationum iurisdictione libera, & exempta, ac sub Romani Pontificis, & sedis Apostolicæ protectione alias recepta fuisset, humiliter supplicato, vt eorum quieti mote Pij Patris, & prædecessor opportune consulere, de benignitate Apostolica dignaretur, idem prædecessor qui ad gratos Deo, & vniuersæ Reipublicæ Christianæ vtilis, & necessarios fructus, quos Societatis prædictæ persona in vinea Domini semper proferebant, debitum respectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipsis ea concederet per quæ ipsi, eorumque bona à noxijs, iustitiæ ministerio, præseruarentur: eisdem Præpositi generalem, & Religiosos, ac eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis

lenten-

sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa
latis, si quibus, quomodolibet innodati existerent, ad effectum infra scriptorum
duntaxat consequendum absolvens, & absolutos fore censens, huiusmodi, sup-
plicationibus inclinatus: sub dat. videlicet. 8. Kal. Iunii. Pontificatus sui anno
tertio, eidem Societati, singulisque illius personis, ac eorum familiaribus cleri-
cali caractere tamen insignitis, vt in quibuscunque causis tam ciuilibus, quam
criminalibus ac mixtis, etiam in eis, in quibus actores, vel conuenti rei forent,
ipsis contra quas cunque communitates, & collegia huiusmodi, omnes & singu-
los Archiepiscopos, & Episcopos, ac Abbates, necnon alias personas in dignita-
te Ecclesiastica constitutas, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ec-
clesiarum Canonicos, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vica-
carios in spiritualibus, & officiales generales vbilibet constitutos, in suos pos-
sent assumere Conseruatores, & iudices ordinarios indulsit: ipsis vero sic electis,
vel duobus, aut vni eorum, vt perse vel alium, seu alios etiam si sint extra loca, in
quibus conseruatores, & iudices deputati forent, eidem Societati efficacis de-
fensionis praesidio assistentes, non permitterent Societatem, Collegiaque huius-
modi super terris, locis, domibus, possessionibus, & iuribus, necnon fructibus,
censibus, redditibus, & prouentibus, ac quibuscunque alijs bonis mobilibus, &
immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, necnon priuilegijs & indultis eis,
& dictae Societati, tam Apostolica quam ordinaria, & alias rite Regia auctori-
tatis concessis, & alijs rebus ad dictam Societatem communiter, vel diuisim spe-
ctantibus, à quibuscunque personis tam secularibus, quam Ecclesiasticis, ac qua-
cunque auctoritate, & superioritate fungentibus, quo quomodo indebite molestari,
vel eis grauiamina, damna, aut iniurias irrogari: facerentque, cum ab eisdem So-
cietate, aut personis vel procuratoribus suis, seu aliquo ex eis, forent requisiti su-
per restitutione locorum, terrarum, domorum, possessionum, iurium, & bono-
rum mobilium, & immobilium, reddituum quoque, & prouentuum, ac aliorum
quorunque bonorum, necnon priuilegiorum, & indultorum eis tunc, & pro tem-
pore concessorum obseruatione, necnon de quibuslibet molestijs, iniurijs danis
tunc praesentibus, & futuris, in illis videlicet, quae iudiciale requirerent indagi-
nem summarie simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij: in alijs ve-
ro, prout eorum qualitas exegisset, iustitiae complementum: occupatores, seu de-
rentores, praesumptores, & iniuriatores huiusmodi, necnon contradictores quos-
libet, & rebelles, etiam si alias quam vt praesertur qualificati existerent, quando-
cunque, & quotiescunque expedisset, auctoritate Apostolica per sententias, cen-
suras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia. Appella-
tione postposita compescendo: legitimisque, super his habendis, seruatis proces-
sibus, eos quos sententias, censuras, & pœnas per eosdem Conseruatores, seu iu-
dices, pro tempore latis incurrisse eis constitisset: eas incurrisse declararent &
quoties opus fuisset, etiam iteratis vicibus aggrauarēt, necnon auxilium brachij
secularis inuocarent, commisit, & mandauit. Ac insuper si per summariam in-
formationem per eos super his habedā, ipsis constitisset quod ad loca, in quibus
occupatores, praesumptores, molestatores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios,
quos litera tunc desuper conficiendae concernerent pro tempore morari conti-
gi-let pro monitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus eis faciendis, tu-
tus non pateret accessus, iudicibus, & conseruatoribus huiusmodi monitiones
& citationes praefatas, ac inhibitiones quaslibet per edicta publica locis publicis
affigenda, de quibus esset verisimilis coniectura, quod ad ipsorum monitorum,
citorum,

citatorum, & inhibitorum notitiam pertinere valerent, faciendi necnon eisdem occupatoribus, detentoribus, præsumptoribus, molestatoribus, iniuriatoribus, contradicторibus, & rebellibus, etiã sub cœsuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniarijs eorum arbitrio moderandis, inhibendi, ac quibusvis inhibitionibus, eis pro tempore, etiam prætextu quarumcunque literarum Conferuatoriarum, seu priuilegiorum Apostolicorum, quibuslibet concessorum, & concedendorum, pro tempore facti, non obstantibus, eorum iurisdictionem libere exercendi, loca ad quæ eos declinare, & in quibus scienter stare permisi forent, Ecclesiastico interdicto subijciendi, plenam, & liberam facultatem concessit. Ac monitiones, requisitiones, inhibitiones, & citationes sic factas, perinde ipsos monitos, requisitos, inhibitos, & citatos arctarent, ac si eis personaliter factæ, insinuatæ, & intimatæ forent. Ac tunc desuper conficiendis literis, & in eis contentis dispositionibus per quascunque derogationes, in quibusvis alijs literis Apostolicis gratiam, vel iustitiam, & mixtim continentibus per eundem prædecessorem, & sedem Apostolicam etiam cum derogatoriarum derogatorijs alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, & per quas earundem literarum tunc desuper conficiendarum tenor, ac si de verbo ad verbum in eis insertus foret, pro expresso haberetur quibuscunque per tonis, seu in eorum fauorem, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine concessas, & factas, ac faciendas, & concedendas nullatenus derogatum censeretur: aut derogari posset, nisi tenor earundem tunc desuper conficiendarum literarũ, de verbo ad verbum nihil penitus omisso foret in illis insertus, & derogatio pro tempore facta huiusmodi per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus, eidem Societati intimata, & insinuata foret, & quod aliter earundem literarum tunc desuper conficiendarum pro tempore factæ derogationes nemini suffragarentur. Quodque quilibet iudicum, & Conferuatorum præfatorum valeret prosequi articulum; etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo foret Canonico impedimento præpeditus: quodque cuilibet Conferuatorum, & iudicum eorundem, ab eadem die octauo Kal. Junij eilet in præmissis omnibus, ac eorum singulis cœptis, & non cœptis tunc præsentibus, & futuris, perpetua potestas, & iurisdictione attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possent in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, tunc præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram eis cœpta fuissent, & eorum ac cuiuslibet ipsorum iurisdictione de præmissis omnibus, & singulis per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extitisset, sicque per quoscunque Iudices, & comissarios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales, subblata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere: ac ex tunc si secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, irritum, & inane decreuit. Non obstantibus pia mem. Bonifacij PP. VIII. prædecessoris nostri, qua cauebatur, ne quis extra suam Ciuitatem, vel diocesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dictam à fine suæ diocesis ad iudicium euocaretur: seu ne Iudices à sede prædicta deputati extra Ciuitatem, vel diocesim in quibus deputati forent, contra quoscunque procedere præsumerent: & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo non vltra tres dietas aliquis, vigore earundem literarum, tunc desuper conficiendarum extraheretur, & quibusvis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Con-

171
cilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis iramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs, quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Regibus, Ducibus, Comitibus, Cæterisque cuiuscunque dignitatis, qualitatis, & præminentia, ac ordinis etiam mendicantium, & conditionis existentibus personis, in genere, vel in specie, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, idem Pius prædecessor, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad id seruanda foret: tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore per mansuris, ea vice duntaxat specialiter, & expresse derogauit. Cæterisque contrarijs quibuscumque. Voluit insuper idem Pius prædecessor, quod literarum tunc desuper conficiendarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhiberetur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Ne autem de absolutione, indulto, & alijs præmissis, pro eo quod super illis, ipsius Pij prædecessoris, eius superueniente obitu, literæ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hesitari, ipsaque Societas illorum frustreretur effectu. Volumus, & similitè. Apostolica auctoritate decernimus, quod indultum, & alia præmissa perinde à dicta die octauo Kal. Iunij, suum forciantur effectum, ac si super illis ipsius Pij prædecessoris literæ confectæ fuissent, prout superius enarratur. Quodque præsentis literæ ad probandum plene absolutionem, indultum, & alia præmissa, vbi que sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septuagesimosecundo: octauo, Kal. Iunij, Pontificatus nostri, Anno primo.